

Eerste set 'Vraag-Antwoorden' n.a.v. consultatiebijeenkomst NVWA-tarieven

Datum en tijd: 26 september 2023, 9:30-12:15u

Sprekers: Guido Landheer (voorzitter), Gerard Bakker, Mari van Boxtel en Peter Verbaas

Aanwezig: Vertegenwoordigers van Anthos, ARTEMIS, COV, Dibevo, DMIA, Groenteenfruihuis, Horseservice, KNS, Lto, NAO, NAV, NBOV, NZV, Nekrovi, Nepluvi, Nevedi, NVVS, Plantum, POV, SBK, Topigs Norsvin en Varkens KI, VDDN, Vee&Logistiek, NVG en VGB

In dit verslag is er naar gestreefd om de gestelde vragen vast te leggen. Komende weken zullen LNV, VWS en de NVWA voor zover in deze set met (voorlopige) antwoorden ontbreken, die alsnog formuleren en/of aanvullen tijdens de volgende bijeenkomsten op 3 oktober en 10 oktober. Hieronder staan de gemaakte afspraken opgesomd. Het WEcR-rapport wordt aangepast op eventuele feitelijke onjuistheden.

Gemaakte afspraken 26 september 2023:

- Op 3 oktober vindt een tweede consultatie plaats. De uitnodiging is op 27 september verstuurd. Daarbij zijn tevens de slides van de bijeenkomst gevoegd. Hierin zit ook informatie rondom KDS.
- Schriftelijke vragen kunnen tot 9 oktober 12:00u worden aangeleverd via consultatienvwtarieven@minlnv.nl.
- NVWA levert schematische uitleg aan over de totstandkoming van de kostprijs en voorgestelde tarieven. Deze zijn opgenomen in dit document.
- LNV zal op 3 oktober of 10 oktober de vragen rondom RT=WT nader toelichten, o.b.v. de stelling vanuit COV dat deze kosten volledig vergoed zouden worden. Zie vraag 5.
- NVWA voorziet in een onderbouwing van de afname in ingeschatte minderuren voor werkzaamheden derden. Zie vraag 7.
- De sectoren worden gevraagd hun onderbouwingen mbt negatieve impact op het bedrijfsleven door de voorgestelde tarieven aan te leveren via eerdergenoemd e-mailadres. Input vanuit de bijeenkomsten en die schriftelijk worden ontvangen, worden in totaal meegewogen in het advies aan de Minister en de nota aan de Tweede Kamer.
- Zodra de evaluatie van de verbeteringen rondom no-shows Import dieren en dierlijke producten gereed is, zal NVWA dit actief delen met de brancheorganisaties.
- Het leveren van een A4 met welke kosten in de kostprijs zijn opgenomen en welke niet. Deze is meegestuurd met de tweede set aan vragen en antwoorden.
- Nader gesprek te plannen mbt discussie rondom concurrentiepositie aangezien hier veel vragen over zijn gesteld (plv DG A met COV).

1 Vraag/antwoord n.a.v. presentatie NVWA over de berekening van de tarieven

Vraag 1: Wat is het verschil tussen indirecte en direct productieve FTE'en? Zit toezicht hier ook bij en niet alleen keuren?

Antwoord: Ja. Uren van de directie Keuren, directie handhaven en directie strategie worden als direct productieve uren gerekend. Zie verder in de toelichting 'Kosten verwerkt in tarieven'.

Vraag 2: Wordt er onderscheid in de tarieven gemaakt tussen dierenartsen t.o.v. assistenten?

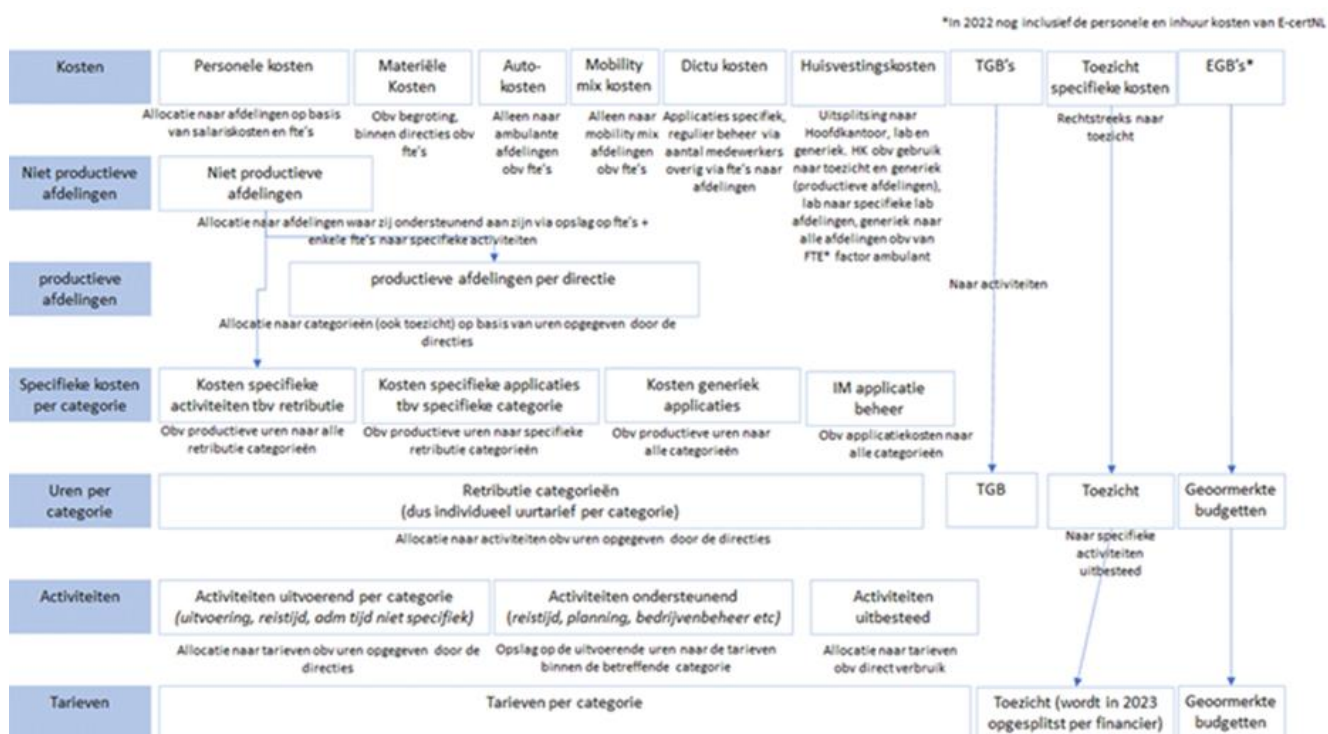
Antwoord: nee, er wordt geen onderscheid gemaakt. De kosten van dierenartsen en assistenten worden per categorie bij elkaar opgeteld. Er is dan sprake van een gemiddeld tarief.

Vraag 3: stel er zijn in de toekomst minder dierenartsen t.o.v. keuringsassistenten dan nu, is er dan sprake van een lagere kostprijs?

Antwoord: Ja.

Vraag 4: Hoe komt LNV tot de kostprijs; wat valt er wel en wat valt er niet eronder?

Antwoord: zie onderstaand schema.

Vraag 5: Graag onderbouwing kosten reistijd = werktijd. Volgens de sectororganisaties is de afspraak dat alle kosten van RT=WT door de overheid gedragen zouden worden.

Antwoord: Er zijn arbeidsvoorwaarden afgesproken voor medewerkers over reistijd = werktijd tijdens een reorganisatie van de NVWA. LNV houdt vast aan het besluit van de minister van LNV (zie brief aan TK van 11 november 2022, kamerstuk 33.835 nr. 201) om een deel van deze kosten ook in 2024 met 8,6 miljoen euro te dempen.

Vraag 6: Is de generieke demping 2023 per categorie in alle sectoren toegepast?

Antwoord: nee, zie tabel bij vraag 14.

Vraag 7: Wat zijn de percentages bij de minderuren werkzaamheden derden?

Antwoord: Zie onderstaande uitsplitsing.

Product	Totale directe uren	Totale directe uren	Vershil in uren 2024-2023	% Verschil tov 2023
Slachtkeuring bedrijven die meer slachten dan 250 GVE per kwartaal (NVWA)	333.226	344.654	-11.427,99	-3,3%
Slachtkeuring bedrijven die 250 GVE per kwartaal slachten of minder (NVWA)	13.690	14.000	-309,31	-2,2%
Aanlandkeuring diepvriesvis	1.160	1.100	60,00	5,5%
Aanlandkeuring verse vis en garnalen	600	800	-200,00	-25,0%
Technisch beheer e-CertNL derden	6.572	4.966	1.606,31	32,3%
Fysieke exportcertificering levende dieren en levende producten	101.442	112.554	-11.112,18	-9,9%
Exportcertificering op afstand	71.026	71.936	-909,88	-1,3%
Fysieke exportcertificering (dierlijke) (bij)producten	84.200	87.917	-3.716,64	-4,2%
(Her)inspecties fytosanitair en gewasbescherming	8.551	8.205	345,83	4,2%
Databeheer exporteisen fytosanitair	15.898	16.128	-230,00	-1,4%
Databeheer importeisen fytosanitair	3.500	3.500	-	0,0%
Import dieren en dierlijke producten	166.697	173.755	-7.058,69	-4,1%
Import hoog risico	19.820	18.613	1.207,02	6,5%
Inspecties en audits	65.572	63.767	1.804,65	2,8%
Laboratorium analyse plantgezondheid	5.831	4.527	1.304,00	28,8%
Nationaal Plan Residuen	10.132	9.595	537,53	5,6%
Overige tarieven levende dieren en levende producten	1.602	1.593	8,53	0,5%
Overige tarieven aanvullende controles geregistreerde levensmiddelen bedrijven	17.707	23.964	-6.256,87	-26,1%
Overige tarieven laboratorium	353	353	-	0,0%
Overige tarieven (dierlijke) (bij)producten	3.684	3.911	-227,11	-5,8%
Overige tarieven aanvullende controles veehouders	3.835	3.767	67,98	1,8%
Tabak	144	144	-	0,0%
Totaal derden	935.242	969.749	-34.506,81	-3,6%

Vraag 8: Graag een onderbouwing van de prognose van de uren 2024, het regent namelijk momenteel klachten dat er certificeringen afgezegd worden.

Antwoord: De daling van het aantal uren voor 'fysieke exportcertificering levende dieren en levende producten' heeft te maken met markttrends/-ontwikkelingen. Het aantal transporten binnen Europa daalt al enkele jaren.

Vraag 9: 20 procent reisure is heel veel. Stuur de NVWA op efficiency om de 20% naar beneden te krijgen?

Antwoord: Allereerst is het goed te verhelderen dat het percentage geplande reisure van het totaal aantal uren voor werkzaamheden derden in 2024 op 15,8% ligt (147.869 uur van in totaal 935.242 uur, zie slide 23 van de presentatie van 26 september jl.). Voor 2023 was ingeschat dat dit percentage 16,3% zou zijn. Om deze reiskosten te beheersen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de woonplaats van de medewerker. Ook wordt er bij handhaving gewerkt met een geokaart. Zo kan een inspecteur die op locatie een (her)inspectie heeft afgerond kijken op deze geokaart om te bepalen welke andere geplande risicogerichte inspectie hij kan combineren met het werk in de buurt van de locatie waar hij zich bevindt. Tegelijkertijd wordt er gestreefd naar het voorkomen van 'capture'. Daarom wordt er regelmatig gerouleerd om objectief en onafhankelijk toezicht te garanderen.

Vraag 10: Hoe wordt bepaald welke kosten retribueerbaar zijn? Wat is overheidstaak en wat is retribueerbaar? Bij pootaardappelen bijv. het bijhouden van landeneisen. Wat rekent NVWA en VWS aan bedrijfsleven?

Antwoord: De kosten worden getoetst aan de bepaling over retributies in de OCR en Maat Houden (2014). T.a.v. de landeneisen exporten geldt het profijtbeginsel uit Maathouden 2014, waardoor de kosten retribueerbaar zijn.

Voor het interpreteren van EU-wetgeving naar importeisen, inclusief alle voor de EU benodigde bijschrijvingen op product-land-combinaties en het verwerken van deze importeisen naar Client Import regels heeft de NVWA 3500 uur op jaarbasis gepland.

Voor het interpreteren van voor NL relevante wetgeving derde landen en vertalen naar exporteisen, het publiceren van de exporteisen (landeneisen) en dekkingen t.b.v. bedrijven en andere derde partijen heeft de NVWA 7.756 uur op jaarbasis ingepland.

Voor het verwerken van deze exporteisen naar regels in e-CertNL en handwijzers voor de inspecteur, inclusief opmaak van het printsjabloon voor de fyto-sanitaire certificaten en handwijzers heeft de NVWA 8.247 uur op jaarbasis ingepland.

Bovenstaande urenplanning is breder dan alleen pootaardappelen. Het specifieke aandeel pootaardappelen in de beheerslast is 10%.

Vraag 11: KDS maakt resultaat op en verwerkt verschillen in de tarieven. NVWA maakt ook resultaat op, wat gebeurt er bij positieve en negatieve resultaten van NVWA?

Antwoord: Voor zover de gefactureerde kosten de totale kosten, die in de bedoelde periode voor de verrichte officiële controles zijn gemaakt, overstijgen, worden deze overeenkomstig het bepaalde in artikel 83, tweede lid, van Verordening (EU) 2017/625 terugbetaald. Dit zal gebeuren door verrekening met de tarieven voor de volgende periode. De afgelopen jaren was dit niet aan de orde en waren de gefactureerde kosten lager dan de totale kosten. Zie voor meer informatie de onderbouwingen van de tarieven op de website van de NVWA: [Onderbouwing tarieven | Ondernemers | NVWA](#). Tot heden zijn de verliezen die hierdoor ontstaan door de NVWA gedragen.

Vraag 12: Het lijkt erop dat niet alleen de kosten voor keuringswerkzaamheden, maar ook voor toezicht en andere zaken worden doorberekend. Wat zijn productieve uren en wat niet? Welke productieve en welke soorten productieve uren worden in rekening gebracht aan het bedrijfsleven? Het bedrijfsleven mag niet meebetalen aan toezichts- of andere activiteiten, die geen betrekking hebben op retribueerbare werkzaamheden.

Antwoord: De kosten van toezicht worden toegerekend aan het product toezicht. De kosten van de retribueerbare werkzaamheden worden toegerekend aan de retribueerbare producten. Door scheiding van de producten betaalt het bedrijfsleven alleen voor de kosten van de retribueerbare werkzaamheden. Over wat productieve uren zijn en welke productieve uren in rekening worden gebracht is vorig jaar uitleg gegeven in de werkgroep bij de herziening van het kostprijsmodel. Zie ook antwoord vraag 4 en de bijlage 'Kosten verwerkt in tarieven'.

Vraag 13: Ook zijn er zorgen over het overhevelen van KDS naar de NVWA. Zou dat leiden tot een aanvullende stijging van de kosten?

Antwoord: Dat zou kunnen leiden tot een aanvullende stijging van de kosten. Zie voor meer informatie de impactanalyse van KPMG.

[Impactanalyse integratie KDS binnen de NVWA | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

Vraag 14: Gaat er nu een half procent van de generieke demping naar plantensector?

Antwoord: Zie onderstaande tabel.

Categorie	overige demping VC2023	overige demping VC2023 % van totaal excl KDS	overige demping VC2023 % van totaal incl KDS
Slachtkeuring bedrijven die meer slachten dan 250 GVE per kwartaal (NVWA)	€ 2.506.308	34,0%	29,2%
Slachtkeuring bedrijven die 250 GVE per kwartaal slachten of minder (NVWA)	pm	pm	pm
Aanlandkeuring diepvriesvis	€ -	0,0%	0,0%
Aanlandkeuring verse vis en garnalen	€ -	0,0%	0,0%
Exportcertificering op afstand	€ 36.241	0,5%	0,4%
Fysieke exportcertificering (dierlijke) (bij)producten	€ 870.804	11,8%	10,2%
Fysieke exportcertificering levende dieren en levende producten	€ 803.036	10,9%	9,4%
Technisch beheer e-CertNL derden	€ -	0,0%	0,0%
Import dieren en dierlijke producten	€ 1.719.764	23,3%	20,1%
Import hoog risico	€ 250.039	3,4%	2,9%
Inspecties en audits	€ 544.985	7,4%	6,4%
Nationaal Plan Residuen	€ 54.198	0,7%	0,6%
Overige tarieven aanvullende controles geregistreerde levensmiddelen bedrijven	€ 184.785	2,5%	2,2%
Overige tarieven aanvullende controles veehouders	€ 16.221	0,2%	0,2%
Overige tarieven laboratorium	€ 219.297	3,0%	2,6%
Overige tarieven levende dieren en levende producten	€ 106	0,0%	0,0%
Overige tarieven (dierlijke) (bij)producten	€ 16.660	0,2%	0,2%
Laboratorium analyse plantgezondheid	€ 35.332	0,5%	0,4%
(Her)inspecties fyto-sanitair en gewasbescherming	€ 111.809	1,5%	1,3%
Databeheer exporteisen fyto-sanitair	€ -	0,0%	0,0%
Databeheer importeisen fyto-sanitair	€ -	0,0%	0,0%
Tabak	€ -	0,0%	0,0%
Subtotaal	€ 7.369.584	100,0%	86,0%

Vraag 15: M.b.t. regietafel, in januari is al toegezegd dat we inzicht krijgen in de manier waarop de kostprijs is opgebouwd.

Antwoord: Dit wordt meegenomen in de Regietafel.

2 Beleidsmatige overwegingen, exclusief WEcR-impactanalyse

Ten aanzien van het WEcR-rapport leven veel vragen bij de diverse sectoren. Deze vragen staan hieronder gebundeld, met een samenvatting van de reactie op deze vragen.

Vraag 16: Zijn de kosten redelijk en werkt NVWA efficiënt, waarom is dit niet meegenomen?

Antwoord: LNV heeft – in afstemming met VWS – WEcR gevraagd om een economische impactanalyse van de NVWA-concepttarieven 2024. Het onderzoek richtte zich dus specifiek op de mogelijke consequenties van de nieuwe tarieven op de (financiële) draagkracht van bedrijven of sectoren. De doelmatigheid (efficiëntie) van de NVWA krijgt aandacht via andere trajecten (zoals de agentschapsdoorlichting waarover ook aan de Tweede Kamer wordt gerapporteerd en in ambtelijk overleg c.q. regietafel doelmatigheid).

Vraag 17: Zijn er andere manieren om de kosten te betalen dan enkel tariefverhogingen?

Antwoord: Eerder zijn er politieke keuzes gemaakt, waaronder de zogenaamde demping.

Vraag 18: De politieke discussie gaat ook over zoet en zuur en efficiency en doelmatigheid. We praten nu over kostendekkendheid, er wordt door LNV een volgende stap gezet zonder dat er goede afspraken liggen. Kennelijk is tijd momenteel belangrijker dan de factor inhoud en dat wil de sector niet. De sector wil een ordentelijk proces en niet per 1 januari nieuwe tarieven.

Antwoord: Ieder jaar worden tarieven vastgesteld en daarmee wordt nu ook de vastgestelde procedure gevolgd. Het is juist dat het beleid is aangescherpt met de start van het kabinet in 2021, en daarmee de lijn om kostendekkende tarieven te willen bereiken gedurende de regeerperiode.

Dit om de NVWA als organisatie toekomstbestendig in te richten en goed toezicht te kunnen garanderen. Goed toezicht om de publieke belangen als voedselveiligheid, gezondheid, dierenwelzijn en milieu is een primaire verantwoordelijkheid die niet in het geding mag komen. Het tijdspad van het verbinden van zoet en zuur loopt niet synchroon, omdat de opdracht ook een andere is met een ander tijdspad.

Om de vraag rondom doelmatigheid goed gecoördineerd te krijgen is eind 2022 gestart met het inrichten van een duurzame gesprekstructuur die de gesprekken over de wijze waarop de gehele toezichtsketen van de diverse sectoren efficiënter kan worden ingericht meer in lijn brengt met elkaar; de regietafel doelmatigheid in combinatie met de sectortafels NVWA. Om die structuur effectief te laten zijn is samenwerking tussen het bedrijfsleven, NVWA en beleidsmakers noodzakelijk. Bovendien is de afgelopen jaren op verschillend niveau ingezet op innovaties die van invloed zijn geweest op die kosten die of direct binnen het bedrijfsleven zelf tot besparingen heeft geleid of de inrichting van de werkzaamheden van de NVWA doelmatiger heeft gemaakt. Tijdens de regietafel van 7 maart 2023 is een status update van alle lopende en afgeronde initiatieven op het gebied van doelmatigheid gedeeld met de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven.

Als laatste wordt de NVWA als agentschap door haar eigenaar in een agentschapsdoorlichting getoetst. Ook dit jaar vindt die doorlichting weer plaats. In de agentschapsdoorlichting wordt naast doelmatigheid van de NVWA ook in brede zin naar de toekomst van de organisatie, financieel beheer, governance gekeken en heeft dus een bredere scope dan alleen doelmatigheid. Belangrijk is dat de agentschapsdoorlichting over de totale NVWA organisatie gaat. Hierdoor is er geen één-op-één relatie tussen de uitkomsten van een agentschapsdoorlichting en de tarieven voor het bedrijfsleven. De rapportage van een agentschapsdoorlichting wordt door de Minister aan de Kamer aangeboden, voorzien van de appreciatie vanuit LNV.

Inhoudelijke verdieping op belangrijkste wijzigingen

Mededeling: Vorig jaar heeft bedrijfsleven (scheepsbevoorrading) samen met de NVWA gekeken naar het probleem van no-show van containers. Daar hebben zij samen heel veel in bereikt. Dit is een goed voorbeeld van efficiency verbeteringen.

Vraag 19: Kunnen successen ook niet vaker gedeeld worden, zodat dit gedeeld kan worden met de achterban?

Antwoord: Het is goed hier nadere afspraken over te maken. Er zijn wel degelijk vele successen te delen. Voorstel is om dit ook mee te laten lopen in de gesprekken die binnenkort worden gestart t.b.v. herstel vertrouwen.

Vraag 20: De inzet van private laboratoria ontbreekt (voor het nemen van monsters). Onderzoeken hebben hier al expliciet genoemd dat het in overweging genomen moet worden. Hier moet naar gekeken worden.

Antwoord: Op 22 april 2022 heeft er een gesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de plaatsvervangend Secretaris-Generaal van LNV en medewerkers van LNV, VWS en NVWA. Daar heeft het bedrijfsleven een uitgebreide toelichting gekregen over waarom er gekozen wordt voor WFSR in plaats van bijvoorbeeld private laboratoria.

De NVWA heeft een samenwerkingsovereenkomst met Wageningen Food Safety Research (WFSR) voor het uitvoeren van monsteranalyses voor officiële controles met specifieke afspraken over onder andere de onafhankelijkheid. Het betreft hier het officiële toezicht op de voedselveiligheid voorschriften door de NVWA.

Voor deze veelal EU verplichtingen is een onafhankelijk laboratorium nodig, dat voldoet ook aan alle door de EU opgelegde kwaliteit eisen.

In Nederland is WFSR aangewezen als officieel laboratorium door de Inspecteur Generaal van de NVWA ten behoeve van officiële controles van de NVWA. WFSR is daarmee hét centrale laboratorium voor voedselveiligheid in Nederland en dé onderaannemer van de NVWA. WFSR voert geen onderzoek uit voor het bedrijfsleven en garandeert daarmee onafhankelijk laboratoriumonderzoek voor het officiële toezicht in Nederland naar veilig en betrouwbaar voedsel.